

Posudek oponenta práce Lucie Černé:

„Toxíci“: Pionýři světa drog ve světě reálsocialismu.

Symbolická rekonstrukce počátků drogové subkultury v Československu

Lucie Černá napsala práci teoreticko-empirického typu s titulem „Toxíci“: Pionýři světa drog ve světě reálsocialismu. Symbolická rekonstrukce počátků drogové subkultury v Československu“. Práce, čítající kolem 100 normostran, byla napsána pod vedením PhDr. Olgy Šmídové, Ph.D.

Cílem práce je analýza „způsobů re-konstrukce a re-interpretace kolektivní identity v biografických vyprávěních aktérů, kteří sami sebe identifikují jako pamětníky počátků drogové subkultury v 70. a 80. letech“ za využití analytických metod *grounded theory* (str. 9). Práce obsahuje kromě úvodu a závěru, čítající na čtyři strany, dvě části: teoreticko-metodologickou a empirickou. Ty jsou ale svoji délkou poněkud nerovnoměrné (jedna je 3 krát delší než druhá), a tím pádem vzniká celkově nevyvážená struktura. Rozdělení teorie a empirie, jako často, považují navíc za zbytečné a trochu školácké.

Autorka začíná inteligentním a velmi dobře napsaným úvodem.

V první části následně odlišuje metodologii od teorií (které součástí metodologie podle mě jsou). Pod metodologií rozumí autorka metody sběru dat a prezentaci konstrukce vzorců. Tato část je napsaná dobře a přesvědčivě. V teoretických východiscích pak prezentuje synteticky různé autory, kteří tvoří souhrn konceptů definujících fenomény komunity a soudržnosti. Propojení mezi nimi není ale bohužel vždycky jasné anebo zdůvodněné. V poslední podkapitole, pod titulem „velké a malé dějiny“, představuje „socio-historický kontext užívání drog“ (str. 22). Ten poskytuje úvodní kontext komplexního studia, celkově však nenajdeme v této části (v úvodu, závěru ani mezi jednotlivými podkapitolami) explicitně vyjádřené důvody výběru a propojení, které by jí dávaly smysl jako celku.

Empirická část se dělí na dvě podkapitoly „realita z pohledu narátorů“ a „analytický příběh“. První podkapitola je konstruována zajímavě, ale nejsou v ní nijak zásadně využity žádné z konceptů prezentované v první části, ani v podstatě žádné jiné. Tato poněkud překvapivá a nepřesvědčivá volba není zdůvodněna. Druhá podkapitola již některé autory sice diskutuje a cituje, ale oproti obsáhlé prezentaci v teoretické části je využívá stále velmi málo. Nejcitovanější autor, Norbert Elias, v teoretické části navíc zcela chybí. Celkově je ale tato část, i přes určité redakční nedostatky, velmi zajímavá. Některé elementy výkladu ale nejsou úplně jasné. Znovu-vytváří autorka symbolickou konstrukci komunity (str. 28) anebo spíše považuje danou komunitu za pouhou rekonstrukci a reinterpretaci kolektivní identity (str. 9 a 28)? Není mi jasné, zda teze autorky je, že komunita byla vytvořena až zpětně, anebo že došlo k posunům v její interpretaci.

Na konec podotýkám, že jsem našel i pravopisné chyby, například ve francouzském názvu „*De quelques formes primitives de classification*“ (str. 15), anebo ve jménu francouzského sociologa *Bourdieu* (str. 78, v bibliogr str. 83).

Celkově se jedná o citlivou a inteligentní práci, která má ale své nedostatky, a to hlavně v propojení teoretické a empirické části. Zanechává dojem novátorské práce na zajímavé téma, napsané s citem, byť v empirické části trochu narychlo. Do budoucna bych uvítal, pokud by se autorka rozhodla pokračovat ve výzkumu, protože velká část materiálu zůstala nevyužita. Právě z těchto důvodů hodnotím práci mezi 1 až 2, dle výsledku obhajoby.

Nicolas Maslowski
Praha 1,7,2014